

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí

Kounicova 688/26, 602 00 Brno

V Brně dne 08.08.2019

Č.j.: UDH-2527/2019

Sp.zn.: S-UDH-02424/2019

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (dále jen „Úřad“), jako správní orgán věcně příslušný podle § 19f písm. f) zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sdružování“), a § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává jakožto první úkon v řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a § 150 správního řádu tento

P Ř Í K A Z

Účastník řízení – politické hnutí , IČ , se sídlem (dále též „obviněný“)

se uznává vinným

ze spáchání **přestupku podle § 19j odst. 2 písm. c) zákona o sdružování**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 17b zákona o sdružování Úřadu v době ode dne 01.01.2017 dosud neoznámil adresu internetových stránek, na kterých je zpřístupněn přehled platebních transakcí na zvláštním účtu zřizovaném na základě § 17a odst. 3 zákona o sdružování.

II.

Za tento přestupek se obviněnému podle § 19j odst. 3 zákona o sdružování a podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ukládá jako správní trest **pokuta ve výši 5.500,-Kč** (slovy: pět tisíc pět set korun českých).

Instrukce k placení:

Pokuta je splatná **do 30 dnů od právní moci** tohoto příkazu (§ 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky), a to na účet Celního úřadu pro Jihomoravský kraj vedený u České národní banky, číslo účtu: **3754-17721621/0710**. Jako variabilní symbol uveďte identifikační číslo obviněného.

Odůvodnění

I. Přestupek podle § 19j odst. 2 písm. c) zákona o sdružování

Dne 01.01.2017 vzešla v účinnost novela zákona o politických stranách (zákon č. 302/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony). Touto novelou mj. vznikly pro všechny politické strany a politická hnutí nové povinnosti směřující k vyšší transparentnosti jejich financování. Na základě této novely jsou politické strany, politická hnutí a politické instituty povinny vést několik bankovních účtů podle druhu transakcí.

Dle § 17a odst. 2 zákona o sdružování *vedou strany a hnutí a politické instituty oddělené účty pro*

- a) příspěvky ze státního rozpočtu, příjmy z darů a jiných bezúplatných plnění,*
- b) plnění vyplývající z pracovněprávního vztahu ke straně a hnutí a politickému institutu,*
- c) financování volebních kampaní za podmínek stanovených volebními zákony,*
- d) ostatní příjmy a výdaje.*

Zákon o sdružování dále politickým stranám, politickým hnutím a politickým institutům v § 17a odst. 3 stanovil povinnost vést finanční prostředky podle odstavce 2 písm. a) zákona o sdružování na zvláštním účtu umožňujícím bezplatný a nepřetržitý přístup třetích osob k zobrazení přehledu platebních transakcí na těchto účtech (dále jen „zvláštní účet“). Tento zvláštní účet jsou politické strany, politická hnutí a politické instituty povinny vést pro příspěvky ze státního rozpočtu a příjmy z darů či jiných bezúplatných plnění.

Podstatným rysem zvláštního účtu je jeho zpřístupnění veřejnosti, a to bezplatným a nepřetržitým přístupem na internetu. Adresu příslušné internetové stránky, na které je zvláštní účet dostupný, jsou politické strany povinny podle § 17b odst. 3 oznámit Úřadu, který ji dále zveřejní na svých vlastních internetových stránkách. Hlavním účelem tohoto nového zákonného opatření je důraz na transparentnost hospodaření politických stran, politických hnutí a politických institutů, o němž by měla mít veřejnost přehled, a to zejména o tom, zda politické strany, politická hnutí a politické instituty obdržely příspěvky ze státního rozpočtu (a pokud ano, v jaké výši), a dále které subjekty se podílejí na jejich financování ve formě poskytnutí peněžitých darů.

Úřad zjistil, že ke dni vydání tohoto příkazu obviněný povinnost oznámit Úřadu adresu internetové stránky, na které je zpřístupněn přehled platebních transakcí na zvláštním účtu, nesplnil.

Vzhledem k výše uvedenému má Úřad za prokázané, že se obviněný dopustil přestupku podle § 19j odst. 2 písm. c) zákona o sdružování, jak je uvedeno ve výroku č. I. tohoto příkazu.

II. Výměra pokuty

Při určení výměry pokuty Úřad přihlédl demonstrativně uvedeným okolnostem uvedeným v § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky, které mají vliv na míru společenské škodlivosti přestupku. Vzhledem k tomu, že přihlédnutí ke všem zákonem uvedeným okolnostem není pro posouzení společenské škodlivosti přestupku rozhodující, bylo Úřadem přihlédnuto jen k některým okolnostem, a to **k povaze a závažnosti přestupku** [§ 37 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky], a to konkrétně:

a) **k významu zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen** [§ 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky]

Zájmem chráněným zákonem je v případě projednávaného jednání zájem na transparentnosti financování politických stran a politických hnutí a efektivní kontrole jejich hospodaření ze strany Úřadu. Závažnost přestupku podle § 19j odst. 2 písm. c) zákona o sdružování se v obecné rovině odráží ve výši horní hranice pokuty za přestupek, která činí 200.000,-Kč.

b) **k významu a rozsahu následku přestupku** [§ 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky]

Následek přestupku podle § 19j odst. 2 písm. c) zákona o politických stranách považuje Úřad za závažný, protože v důsledku neoznámení internetové stránky, na které je zpřístupněn přehled platebních transakcí na zvláštním účtu zřizovaném na základě § 17a odst. 3 zákona o sdružování, je znemožněna kontrola transparentnosti financování obviněného ze strany veřejnosti, která tak nemá možnost se na internetových stránkách Úřadu seznámit s tím, zda obviněný disponuje příspěvkem ze státního rozpočtu, příjmy z darů a jiných bezúplatných plnění, což jsou plnění, která jsou politické strany a politická hnutí povinny vést na zvláštním účtu.

Úřad rovněž při rozhodování o výši pokuty zohlednil zvláštní okolnost ovlivňující výši pokuty za přestupek stanovenou v § 19l odst. 2 zákona o sdružování, kterou je **dopad uložené pokuty na možnost další existence politického hnutí**. Úřad v tomto ohledu vzal v úvahu výroční finanční zprávu obviněného za rok 2018, z níž vyplývá, že obviněný měl v roce 2018 příjmy v celkové výši 414.072,-Kč, přičemž výdaje činily 681.209,-Kč (výdaje na volby do Senátu Parlamentu ČR – 226.249,-Kč; výdaje na volby do zastupitelstev obcí – 454.960,-Kč). Úřad si je tedy vědom skutečnosti, že obviněný hospodařil v roce 2018 se ztrátou ve výši 267.000,- Kč, jak vyplývá z výkazu zisku a ztráty tvořící přílohu výroční finanční zprávy. Výroční finanční zpráva za rok 2018 však není objektivním obrazem nynější finanční situace obviněného a nelze tedy objektivně zhodnotit dopad uložené pokuty na možnost další existence politické strany. Nicméně uložený správní trest plní funkci preventivního, represivního, ale také výchovného charakteru. Výchovný charakter může mít již samotná represe, pokud si obviněný v jejím důsledku uvědomí škodlivost páchaného jednání, dokáže změnit své negativní postoje k zákonem chráněným zájmům a respektuje právní řád. Úřad nicméně v tomto ohledu vychází z judikatury Nejvyššího správního soudu, který v konkrétní věci dovodil, že „*pokuta sama o sobě nesmí mít likvidační důsledky. Ostatní závazky stěžovatele je proto možné zohlednit pouze do určité míry. Má-li stanovení přiměřené výše pokuty vést k dosažení účelu trestu z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry*

pachatele. Pokud se pachatel dostal do závažných finančních problémů ještě před uložením pokuty v důsledku jiných okolností (ať již zaviněných nebo nezaviněných), je zřejmé, že bude pokutu pocítovat citelněji než subjekt, který není zatížen dluhy. Důsledkem předlužení pachatele však nemůže být automatická imunita vůči sankcím ukládaným v oblasti veřejného práva. Opačný závěr by zcela popřel účel trestu a narušil efektivitu prosazování práva hospodářské soutěže. Mohl by vést dokonce k absurdním důsledkům, kdy předlužený subjekt by se fakticky mohl chovat se na trhu libovolně a mohl by beztrestně páchat jakoukoliv protiprávní činnost, včetně té nejzávažnější. Takový závěr je třeba odmítnout.“¹

Na základě výše uvedeného je tedy zřejmé, že ani nedostatek finančních prostředků či dokonce hospodaření se ztrátou pachatele přestupku samo o sobě nemůže být důvodem pro neuložení pokuty a Úřad tuto skutečnost zohledňuje pouze do určité míry (podrobnější zhodnocení – viz výše). Úřad musí vzít v úvahu také společenskou škodlivost jednání pachatele a jeho netransparentnost hospodaření, která je prokazatelná a v obecné rovině popírá účel vzniku politických stran a hnutí, tedy snahy podílet se na správě věcí veřejných. Úřad musí zohlednit převažující veřejný zájem společnosti, jako budoucích potencionálních voličů a jejich nemožnost kontrolovat transparentnost financování obviněného, jakožto politické strany.

Úřad má za to, že pokuta uložená ve výši 5.500,-Kč dostatečně zohledňuje skutečnosti svědčící v neprospěch obviněného (význam zájmu chráněného zákonem, význam a rozsah následku přestupku), dopad uložené pokuty na možnost další existence politického hnutí a preventivní funkci správního trestu.

P o u č e n í

Podle § 150 odst. 3 správního řádu může obviněný proti tomuto příkazu **do 8 dnů** ode dne jeho doručení podat odpor k Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí. Lhůta pro podání odporu běží ode dne následujícího po doručení příkazu.

Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje; to neplatí, byl-li podán nepřipustný nebo opožděný odpor. Zpětvzetí odporu není přípustné.

Pokud po podání odporu bude vydáno rozhodnutí, kterým bude obviněný uznán vinným z přestupku, bude mu, kromě správního trestu dále podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložena též povinnost nahradit náklady řízení stanovené paušální částkou ve výši 1.000,-Kč na základě vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o paušální částce nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb.

¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.01.2015, č.j. 8 Afs 25/2012 – 351; www.nssoud.cz

Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

Mgr. Vojtěch Weis
předseda Úřadu

Obdrží